

אייאספר שלא לבקר את מיבצע שלושת החנות השידור, הטלוויזיה, הרדיו וגלי צה"ל בכיסוי פעולת הפידאין במלון סבוי בתל-אביב בסוף השבוע שעבר. מיבצע מיוחד של הטלוויזיה איפשר שידור מהדור-רתיחדות מיוחדת ביום הפגוע (6.3) בשעה 1.30 בצהריים.

חיים יבין, מי שערך את המהדורה בת 35 הדקות, נלחם בקוצר הזמן, בכמויות העצומות של הפילם ובשלל נושאי-מישנה שהיו סביב אסון מלון סבוי. התוצאה היתה עלובה למדי, אפילו אם אין לוקחים בחשבון את הציפיות הרמות לקראת שידור מהדורת-חדשות מיוחדת זו.

בעוד המאזינים כולם ממתינים לצילומי לילה-בלחות נפתח השידור בהקראת הודעה הממשלה, שהיתה סטנדרטית ומתחסדת, ובהודעתו של שר-החוץ האמריקאי הד"ר הנרי קסינג'ר. לאחר-מכן עבר השידור לניידת שניצבה ליד מלון סבוי ובתוכה טובייה סער, ואשר העבירה בשידור ישר את חלק ב' של הדראמה, גילוי שני הפידאין הנוספים על אלה שעם הריגתם, כלילה, נדמה היה כי הפרשה נסתיימה.

רק אחרי-כך עברה הסקירה לתיאור ציי לומים של מאורעות הלילה הדחוס והפריצה לבניין, וזאת — לא לפני ששודר ראיון מיוחד לחלוטין עם שר-המישנה שלמה הירל. סיפור האסון עצמו והפריצה למלון היה חיוור, ומלבד הקטע של הצלם יצחק (אייציק) גורן, אשר הראה את חילוץ הפצוע מן המלון על-ידי כוכבה לוי, היו הצילומים סתלים, מרוחקים, ללא סדר ושיטה, וחסרי כל תחושה עיתונאית.

תוצאה עלובה זו משונה מאד, לאור העובדה שמערכת תל-אביב שלחה באותו ערב למקום חמישה צוותים, אשר התמקמו בנקודות שונות סביב סבוי. אולם נראה כי מערכת זו אינה בנויה לכיסוי אירועים מהירים, שאינם מבוימים על-ידי מראש. לדוגמה: אי-שתאורת יעקב (זאן) לב"ארי הוצב על-ידי שולחני לשרת ארבעה (4) מתוך חמשת הצוותים, ונראה שלא הצליח לעזור לאף אחד מהם.

אלם שיאה של המהדורה היו הפרצופים, שחייכו בתיאטרליות, היו אלה קלסטריותם.

שדרנית זימרון פרושה ומזכנת

של ראשיה-ממשלה יצחק רבין ושל אחיות בית-החולים איכילוב בתל-אביב, אשר כבשו את המסך בחיוביהם בקטעים נפרדים, והרי תירו טעם-לפגם.

כדרכו בקודש, לא היה ראשיה-ממשלה מוכן להתייחס לריגשות הציבור, וזכור דווקא בעת הראיון עם שמעון סלר כי יועציו ליחסי-ציבור הורו לו לחייך את החיון המיוחד-דמאי שלו, כאשר מצלמת טלוויזיה ניצבת מולו. אולם שכחו לספר לו כי יש גם מיקרים יוצאים מן הכלל, כגון, כשיוצאים מבית מפוצץ והרוס, לאחר שואה כזו, לקראת ראיון מצולם. את אחיות איכילוב קשה להאשים בגין אי-התחשבותן, שכן הן בסך-הכל אחיות, לא מנחיגות המדינה.

הסקופים של השואה

במאי גנון תעודה לסלוניקי

נראה כי השנה הצליח הטלוויזיה לצאת משיגרת גדרות התייל, שירי הפרטיזנים והשיחות החוזרות על עצמן במסיגרת שיר דורי ערב יום השואה (7.4). לפחות, נושאתן של שתי התוכניות המובטחות לערב זה, נותנים תיקויה לכך שאפשר יהיה הפעם ללמוד, לזכור ולשנן, במקום לחזור בדיוק על אותם סרטים, אותם אתרים ואפילו אותן רפליקות המוגזות בטלוויזיה ביום-השואה מדי-שנה.

התוכנית הראשונה היא המחזית-טלוויזיה של המחזה בעלת הארמון ללא גורל ברג, המחזה בעלת הארמון מספר על זוג שליחים מארץ-ישראל, אחרי מלחמת-העולם השנייה, המחפשים באירופה את ילדים יהודיים ניצולי השואה. הנוג מגיע לארמון עתיק ומזוה, בו הוא מגלה נערה יהודיה אשר אינה יודעת כלל כי המלחמה הסתיימה.

את המחזה ביים בטלוויזיה אילן אדר, וצילם דויד גורפינקל. את תפקידי השליחים ממלאים אורנה פורת ויוסף (פפו) מילוא, ואילו את תפקידיה של הנערה היהודיה המתגוררת בארמון מגלמת רונית פורת (ללא קשר ממשפחתי ל-אורנה). המעניין בסרט זה הוא שהצילומים שלו נערכו ב"ארמון" של הנשיא הראשון, ד"ר חיים ויצמן, ברחובות.

יבין וצוותיה-הענק שעמדו לרשותו הרי מיצה, ביום החמישי האחרון, הזדמנות להגיש שידור חדשות מיוחד, אשר צריך היה להיחרט בזיכרון ולשמש מופת.

למרות שהתפתע רבים, אשר פתחו את מקלטי-הרדיו שלהם אחרי השעה אחת אחר חצות באותו לילה אומלל, הוסיף הרדיו לשדר מוסיקה וקטעי-סיקור למרות הסגרי קציות של הטכנאים, הרי קשה להבין את החובבנות וחוסר-הכישרון שניכרו בהגשת הדיעות והכתבות ממקום האירועים, משך כל אותו לילה ומשך היום שלאחרי.

אלה יכלו ללמוד רבות, באותו לילה, מכתביה ושרדניה הצעירים, וברובם חסרי-הניסיון, של התחנה הצבאית, הדיווחים של גלי-צה"ל היו שוטפים, עדכניים, מלאי יוזמה, הקרבה וחוש עיתונאי בריא.

מי ישלם עבור התיסרוכת

באחד מימי השבוע שעבר הבחינו צופי הטלוויזיה באחת מנושאות הערצתם, קריינית-הערצה ברוריה זימרון, בהופיעה בסלון שלהם כשהיא פרועת-שיער ומונחת למראת, כפי שרק קריינית-הערצה בטלוויזיה הישראלית יכולה להרשות לעצמה להופיע.

את שיתוף-הפעולה בין אורנה לרונית פורת אפשר יהיה לראות גם למחרת היום, ביום השואה עצמו (8.4) בשעות אחרי הצהריים. יוקרו בשידור חוזר המחזה אנה פראנק, בו מככת רונית פורת, בביצוע התיאטרון לנוער בהנהלתה של אורנה פורת.

אחרי בעלת הארמון אפשר יהיה לצפות בתוכניתו של שלמה גנון על שואת יהדות סלוניקי. כשהוטל על גנון להכין סרט לערב יום-השואה, הוא החליט ליצור תעודה אשר חקו המוביל בה היה האני-מאמין הפרטי שלו: "העם היהודי חי וקיים, הוא לא פסק עם השואה, הייבים לאמשיך את מיפעלו משואה ולא לתחיל, כפי שחושבים רבים, מההתחלה".

גנון, יחד עם החוקרת ועוזרת-ההפקה שלו ורדינה סלר, סרקו את המוזיאונים והסיפוריות של השואה בהפסם אחר חומר. בעת שחקרו במוזיאון לשואה ולמרד שב-בית לוחמי הגיטאות בגליל המערבי, גילו שם חומר רב על השואה של יהדות סלוניקי. ביוון, לגבי גנון, כמו לצברים רבים אחרים, מתקשרת השואה עם יהדות פולין, רוסיה, הונגריה וגרמניה, והוא הופתע לגלות כי למעלה מ-45 אלף מבני יהדות סלוניקי, אשר מנתה 50 אלף יהודים, ניספו בשואה. הצמד גנון-סלר הצליח לרכו סביבו תישעה פליטי שואה מסלוניקי, ביניהם דויד רקאנאטי, בן למישפתח בעלי בנק דיסקונט, אשר כתב גם ספר על קהילת סלוניקי; רב בכנישתי, אביו של סגן

כאשר מצרפים להופעתה של זימרון את הופעתן הרשלנית הדוחה של מרבית הקרייניות האחרות, וכשמבחינים כי גם קריינית-ההצלחה של הטלוויזיה, ברמית גלא, החלה מזוללת לאחרונה בהופעתה התיצונית — שעה שהיא מקבלת משכורת כדי להיות נאה ומטופחת — הופכת הפרשה לתופעה לא-נעימה בפרוש.

לטענת אנשים המקורבים לקרייניות נובע הדבר מהחלטה חדשה של הנהלת הטלוויזיה, לא לשלם להן יותר דמי סירוק במיספרה. עד לתקופה האחרונה היתה כל קריינית מקבלת את דמי-הסירוק במיספרה ביום-ההופעה שלה.

אולם האחריות על הקרייניות דליה מור, דוחה טענה זו מכל-יכול. למרות שאין היא מוכנה לגלות כמה מרוויחה קריינית רצף עבור שנת שידור, היא טוענת כי בתודת שאקטובר אשתקד, העלתה משר כורתן של קרייניות באורח ניכר, כשהע" לאה כוללת בחוכה גם את דמי הסירוק.

אם, בגלל מריבת דמי המיספרה נגור על הצופים להתכונן בנערות שמהופעתן נדמה כי כרגע קמו ממיטתן, כדאי אולי לחזור ולעייין ברעיון, אשר ימיו כימי הופעתן של קרייניות-הערצה על תמסך — לבטל כליל את חמוסד הזה, שאין לו כל חצדקה.

רונית פורת בציוריו "בעת הארמון" ילדים ניצולי השואה

ראשי-עריית ירושלים מירון בכנישתי; חברת-הכנסת לשעבר לילי מנחם, והזוג דויד ודורה חיים, הוא יוצא-מחנות והיא פרטיזאנית. חוייה בלתי-נשכחת לעושי הסרט, ובי וודאי גם לצופים, היה שיר, שאותו כתב דויד חיים בעת שישב במחנות. זהו שיר עליו סירב לדבר ואותו סירב להזכיר משך כל חשנים מאו. ורק באולפן קרא אותו אל מול המצלמות, כשהוא מתייפח ומזיל דמעות מעיני כל הנוכחים:

שבעה ימים היינו סגורים בקרונות של בהמות פעם בשלושה ימים נתנו לנו לצאת להשתין. אבי שלי, יקירי, האם היית מסוגלת לתאר לעצמך שתצטרך לבוא עם אחיך למשרפות אושוויץ. אבא, אמא, אחים ואחיות שאו כולכם תפילה לפסרוך העולם שיצויאנו מהסבל הזה חיים, כדי שנוכל לומר אחרים קדיש.

גנון השתדל להביא את הדברים היפים מסובי-הלב ומעלי החיוך של קהילת סלוניקי לפני ההכחדה, ולהעמידם אל מול סיוט השואה. הוא נעזר בהפקה שלו בשלרית נתן, אשר שרה שתי רומנסות ובתפאורן אמיר גורביץ, שהצליח ליצור באולפן אווירה אשר בני סלוניקי שהשתתפו ב-תוכנית נשבעו כי היא אותנטית משלהם.

יקוי ללא ראש

תוכניתו התיעודית של יעקב אייזנמן, על צורת ההפקה של תוכנית-הסאטירה ניקוי ראש, כמעט שנפסלה — אחרי שהושי קעו בה 10 ימי צילום, 30 ימי עריכה ו-10,000 לירות.

אחרי שאייזנמן השלים את עריכת תוכניתו הוא הזמין את מנהל הטלוויזיה, ביניהם ארנון צוקרמן, מנהל התוכנית בעברית, יצחק (צחי) שמעוני ויגאל לויסין, לחוות בה.

כל הנוכחים, מלבד לויסין, פסלו את התוכנית וטענו כי אינה ראוייה לשידור במצבה הנוכחי. רק לויסין דיבר פחות או יותר בשיבחה, אולם משנוכח שהוא נמצא במיעוט מבוטל, נסוג מתמיכתו.

התוכנית, שהיתה אמורה להיות משודרת ב-13.3, הורדה מסדר-השידורים, ותחתיה ניאלץ לחוות שוב, בשידור חוזר, בשלר שנה דמארי מתארת ומתארכת אצל אהוד מנור.

לא ברור מה בדיוק אירע בהנהלת הטלוויזיה, אולם יומיים לאחר פירסום החלטת הביטול נזכר כנראה מישור שהי תוכנית בכל-זאת טובה, והיא החוזרה ללוח השידורים, לתאריך ה-16.3, במקום תוכנית מסידרת תעודה.